

את מקום החיתוך מחוץ לגופו של הפסח], ואין הלכות היוצאת משם נכנסת לתוך הפסח, ואינו נעשה כמבושל.

והשתא מפרשינן, דמתניתין שאסרה לצלותו על גבי שפוד של מתכת, ומשום ש"חם מקצתו חם כולו", וכשמתחמם חלקו החיצון של השפוד מתחמם אף חלקו שבתוך הפסח והוא נצלה בתוכו מחומו של השפוד [וכפי שנתבאר לעיל]:

אתיא דלא ברבי יהודה. כיון שלדעת רבי יהודה, בנדון דידן אין אומרים "חם מקצתו חם כולו", כי הואיל והשפוד נמצא בתוך הפסח, מגין הפסח עליו מלהתחמם.

דהכי תניא:

רבי יהודה אומר:

כשב ששפוד של עץ שבתוך הפסח אינו נשרף מחום האש שמתחתיו, שגופו של פסח מגין עליו.

כך שפוד של מתכת אינו מרתיח חלקו שבתוך הפסח מחומו של השפוד שמחוץ לפסח, אלא גופו של פסח מגין עליו.

אמרו לו חכמים: זה של מתכת חם מקצתו חם כולו, וזה של עץ חם מקצתו אינו חם כולו.

כלומר: אע"פ שהעץ שבתוך הפסח אינו נשרף, הרי חלקו של השפוד שבתוך הפסח אכן מרתיח!

אלא שבשפוד של עץ — כשחם מקצתו לא חם כולו, ולפיכך מועיל גופו של פסח להגן עליו שלא ישרף מחום האש שכנגדו.

אבל בשפוד של מתכת, שמתחמם חלקו שבפנים הפסח מחומו של החלק החיצון של השפוד, אינו מועיל גוף הפסח להגן עליו.

שנינו במשנה: ונותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו, דברי רבי יוסי הגלילי, רבי עקיבא אומר, כמין בישול הוא זה, אלא תולין חוצה לו:

תניא: כשם שנחלקו רבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא כיצד צולה הוא את כרעיו ובני מעיו, כך נחלקו בו רבי ישמעאל ורבי טרפון.

דעת רבי ישמעאל: נותן הוא את הכרעיים ואת בני המעיים לתוך הפסח, כדעת רבי יוסי הגלילי.

ולפיכך רבי ישמעאל קוריהו "תוך תוך", כלומר, שנשמע קול רתיחתן ובישולן של הכרעיים ובני המעיים בתוך הפסח, כקול של דבר המתבשל בסיר, שמשמיע קול הנשמע כמו "תוך תוך". [נתבאר על פי גירסתנו וכלישנא קמא דרש"י, וראה בהערה (4) גירסתו וביאורו השני של רש"י].

דעת רבי טרפון: תחובין הכרעיים ובני המעיים בשפוד, למעלה מפיו וראשו של הטלה [קודם שהופכן בשעת צליה], ונראין הן ככובע על ראשו של הפסח.

ולפיכך רבי טרפון קוריהו "גדי מקולם",

ופירשו רבי קלונימוס: שממלא "תוכו" של פסח בכרעים וקרבים, ונראית בליטתם מ"חוץ" לפסח.

4. ברש"י כתב גירסא אחרת: "רבי ישמעאל קוריהו תכבר", לשון "תוך" ו"בר [חוץ]",